

Nenavaden teden s Tesso My Extraordinary Summer with Tess 9+

pedagoško gradivo

avtorica Maša Ogrizek

kazalo

uvodna beseda	3
o filmu	3
filmografski podatki.....	3
vsebina filma.....	4
o avtorju	5
iz prve roke	5
zanimivosti.....	6
izhodišča za pogovor	7
Sam in Tessa	7
življenje je nabiranje spominov	7
prijatelje si izberemo, družine pa ne, ali pač?.....	9
tipični »moški« problemi in »žensko« opravičevanje	9

ali smo le kopije svojih staršev?	10
je prav, da moški vodijo (pri plesu)?	10
skrivnost ali resnica?.....	11
prvoosebna pripoved.....	12
zgovorne podobe.....	12
filmski jezik	13
karakterizacija filmskih likov	14
iz knjige v film.....	15

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

Kolofon | **Nenavaden teden s Tesso** • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Avtorica: Maša Ogrizek • Uredila: Barbara Kelbl • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Slikovno gradivo: Demiurg, arhiv Kinodvora • Izdal v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, 2019, zanj: Metka Dariš.

uvodna beseda

Topla, duhovita in večplastna zgodba o odraščanju in prijateljstvu je posneta po istoimenskem romanu Anne Woltz, ki je preveden tudi v slovenščino. Tako v knjigi kot v filmu so v ospredju samosvoji liki, saj je režiser želel pokazati, da je »popolnoma normalno, da smo čudni«. To velja tudi za osrednja junaka filma: desetletnega dečka Sama in njegovo enajstletno vrstnico Tesso, ki naključno trčita drug v drugega na otoku, kjer Sam preživlja enotedenske počitnice s svojo družino, Tessa pa tam živi z mamo, samozavestno samohranilko. Vsak od njiju pade v svojo luknjo odraščanja: Sam se sprašuje, kako bo, ko bo ostal sam, brez bližnjih, saj je najmlajši član družine, Tessa pa začne dvomiti o tem, da ne potrebuje očeta, kakor jo je doslej prepričevala mama. Oba se s svojim »problemom« spopadeta z veliko iznajdljivosti, a zaradi pomanjkanja izkušenj tudi negotovosti. Razburljive poletne počitnice ju naučijo, da je bolje polno živeti, kot se bati neznanega.

o filmu

filmografski podatki

slovenski naslov Nenavaden teden s Tesso

izvirni naslov My Extraordinary Summer with Tess

država in leto produkcije Nizozemska, Nemčija, 2019

format DCP, barvni

dolžina 82 minut

jezik v nizozemščini s slovenskimi podnapisi

režija Steven Wouterlood

scenarij Laura van Dijk

fotografija Sal Kroonenberg

montaža Christine Houbiers

glasba Franziska Henke

igrajo Sonny van Utteren (Sam), Josephine Arendsen (Tess), Julian Ras (Jore), Tjebbo Gerritsma (oče), Suzan Boogaerdt (mama)

produkcija Joram Willink, Piet-Harm Sterk

distribucija Demiurg

festivali, nagrade (izbor)

Berlinale 2019 (posebna omemba žirije), KinoKino Zagreb 2019 (nagrada občinstva), New York International Children's FF 2019 (glavna nagrada občinstva za najboljši celovečerni film), Kristiansand FF 2019 (nagrada otroške žirije), Zlin FF (najboljši film), Giffoni 2019, Hongkong 2019

vsebina filma

Desetletni Sam preživlja počitnice s svojo družino, tri leta starejšim bratom in staršema, na otoku Terschelling na severu Nizozemske. A sprva nič ne gre tako, kot bi moralo iti: Sama preganjajo misli na smrt, njegovo mamo muči huda migrena, brat Jorre pa si med igranjem nogometa zlomi nogo. To je sreča v nesreči, saj Sam med smukanjem okoli zdravstvenega doma spozna leto starejšo Tesso, ki ga potegne v svoj svet kot magnet. Druženje z njo je polno potepanja, dogodivščin in iskrivih pogovorov, a tudi hitrih in nepričakovanih preobratov. Tako se Tessa že prvi dan na videz brez razloga odpelje s kolesom domov, Sama pa pusti samega sredi sipin. Samov občutek zapuščenosti še stopnjuje dejstvo, da sta oče in brat ostala v bolnišnici na celini, zato se ponoči, ležeč v postelji, sprašuje, kako bi se počutil, če bi ostal za vedno sam. Sklene, da bo začel s treningi samote, da bo pripravljen, ko napoči čas.

Sam svoje treninge preživlja na plaži, kjer raziskuje naravo. Njegove vaje pa – čeprav se obojemu upira – nenehno moti druženje s Tesso in z družino. Njuno novo prijateljstvo niha kot plima in oseka med dvema skrajnostma: velikim navdušenjem in bližino na eni ter nezaupanjem in razočaranjem na drugi strani. Sprva ni jasno, zakaj je Tessa tako nepredvidljiva, a slednjič se izkaže, da je za njeno muhasto vedenje kriva velika skrivnost, za katero ve le ona: Hugo in Elisa, katerima je oddala mamino počitniško hišo, ki naj bi jo zadela v nagradni igri, nista navadna turista; Hugo je v resnici Tessin oče, česar pa še ne ve. Tessa se je odločila, da bo presodila, ali naj mu to pove, ko ga bolje spozna. In pri tem potrebuje Samovo pomoč. Tessina mama Ida, pa tudi Samova družina, o vsem skupaj nimajo pojma.

Sprva njun načrt lepo napreduje: Tessa in Hugo se med druženjem zblížata. A ravno v trenutku, ko Tessa zbere pogum, da bi mu povedala, da je njegova hči, se zaradi nesporazuma vse zalomi. Obupana Tessa se čuti izdana in sklene, da Hugo ne bo nikoli izvedel, da je njen oče. Sam odločno nasprotuje takšni odločitvi prijateljice; meni, da ima Hugo pravico, da izve resnico. Sklene, da mu jo bo razodel, zaradi česar Tessa ponori. Besen pa je tudi njegov oče, saj se je spet potepal po svoje, ne da bi jih o tem prej obvestil, zato mora obljubiti, da bo zadnji dan počitnic na otoku preživel z njimi.

Sam – ki je izgubil prijateljstvo s Tesso in zaupanje staršev – prelomi obljubo in se zadnje jutro ponovno odpravi trenirat samoto na plažo. A stvari se skorajda usodno obrnejo: Sam ostane ujet v blatu, medtem ko voda nevarno narašča. Prešine ga, da kot kaže ne bo on tisti, ki bo ostal brez vseh, ampak bo prvi umrl. K sreči ga reši nenavadni stari mož Hille, ki živi v hiši ob obali, obenem pa starec reši tudi Samovo veliko dilemo: zaupa mu, da je pri pripravah na smrt bližnjih veliko bolj učinkovito kot urjenje v samoti uživanje v skupnih trenutkih. Tudi ko nekoga ni več, nam ostanejo spomini nanj. Samu se posveti, da sta Hugo in Tessa zamudila že enajst let skupnih spominov, zato poišče Huga.

Ko je Tessina velika skrivnost končno razkrita, Sama preplavijo dvomi, ali je ravnal prav: se lahko vmešavamo v življenje drugih in ravnamo proti njihovi volji? K sreči se izkaže, da Hugo želi Tesso za hčerko. Vsi skupaj proslavijo srečen konec in nov začetek z zabavo, na kateri Sam dobi od Tesse tudi prvi poljub.

o avtorju

Steven Wouterlood je bil rojen leta 1984 v Utrechtu na Nizozemskem. Za svoj kratki film **Alles mag** je prejel otroškega emmyja in vrsto drugih nagrad. Nagrajeni so bili tudi nekateri njegovi ostali filmi. **Nenavaden teden s Tesso** je njegov celovečerni prvenec.

filmografija

2005 Guido (kratki)

2006 Samen alleen (kratki)

2007 Los (kratki)

2013 Het Meisje aan de Overkant (kratki)

2013 Alles mag (Anything Goes) (kratki)

2015 Koningsdag (King's Day) (kratki)

2016 Superstar VR (VR film)

2016 Allen op der wereld (TV-serija)

2019 My Extraordinary Summer with Tess (**Nenavaden teden s Tesso**)

iz prve roke

»V filmu iščem pristnost, občutek izvirnega, in zelo si želim prikazati, kako otrok razume svet. Hkrati želim predstaviti tudi čudovito pokrajino in dati gledalcu občutek, da je Sam del večje celote.«

- Steven Wouterlood, režiser

»Ko sem prvič bral knjigo Nenavaden teden s Tesso pisateljice Anne Woltz, sem takoj

vedel, da je to zgodba za moj prvi celovečerni film. Zdela se mi je topla pripoved, v kateri se čudovito prepletajo dogodivščine, čustva in humor. Ne preseneča torej, da ima knjiga številne navdušene bralce širom sveta. Zgodba mi je blizu v več pogledih, in v marsičem se prepoznam v Samu, desetletnem glavnem junaku. Zares velik izziv je bilo knjigo prevesti v filmski scenarij, še veliko večji pa iz nje narediti mojo lastno zgodbo. Menim, da nam je uspelo, predvsem po zaslugi izvrstnega dela scenaristke Laure van Dijk, ki je napisala večplasten in dostopen scenarij. Prepričan sem, da bodo različne plasti filma nagovorile širok krog gledalcev, tako mladih kot odraslih. Tako dekleta kot fante.«

- Steven Wouterlood, režiser

»Sam, osrednji lik filma, spozna vrednost družine in prijateljstva, film pa obravnava tudi takšne teme, kot sta 'izguba' in 'osamljenost'. Filmu je uspelo uloviti pravo ravnotežje med naštetimi temami, zaradi česar gre za relevantno zgodbo. Obenem je ton filma lahkoten, zato je primeren za vso družino.«

- Joram Willink, producent

zanimivosti

Film so snemali na čudovitem otoku Terschelling, ki leži na severu Nizozemske. Režiser Steven Wouterlood je otok obiskal že kot otrok in v spominu mu je ostal kot neskončno igrišče. Ker se zdi staršem varen kraj, se tam sprostijo in dovolijo otrokom, da ga svobodno raziskujejo in preživljajo čas sami, brez njihovega nadzora.

izhodišča za pogovor

Sam in Tessa

Film se začne s prizorom, v katerem Sam leži na plaži v jami, ki jo je sam izkopal, in razmišlja o tem, da bodo nekega dne vse živali in vsi ljudje umrli. Umrli bodo očka, mama, brat Jorre, pa tudi on sam. Se vam zdi takšno razmišljanje običajno za desetletnega dečka? Je običajno, da o tako resnih stvareh razmišljamo med poletnimi počitnicami?

Ko se filmska kamera dvigne, gledalci vidimo običajen prizor s plaže: ljudje se sončijo, kopajo, igrajo nogomet ipd. Zakaj je režiser postavil ta prizora enega za drugim? Je morda želel na takšen način – prek kontrasta oziroma nasprotja – poudariti, da Sam več in drugače razmišlja kot običajen fant njegove starosti? Kako bi vi opisali Sama? Kaj o njem izvemo v uvodnih minutah filma? *Sam ima navado, da zastavlja neobičajna vprašanja, kar gre na živce njegovemu starejšemu bratu, pa tudi očetu so odveč. Rad ima tudi nenavadne, na videz nepomembne podatke – denimo, da ščurek lahko živi devet dni brez glave, dokler ne umre zaradi lakote, ali da se slaniki pogovarjajo s pomočjo prdenja.*

Kakšna pa je Tessa, druga glavna junakinja filma? Se vam zdi, da sta si Sam in Tessa na neki način podobna? Se vam zdi dobro, da ima film dva glavna junaka – dečka in deklico? Se zaradi tega gledalci lažje poistovetimo z njima? Ali po vašem mnenju spol filmskega lika vpliva na to, kako ga doživljamo?

življenje je nabiranje spominov

Se spomnite Samovega razmišljanja o čisto zadnjem dinozavru na svetu? Kako sta se na njegovo vprašanje odzvala očka in brat Jorre in kako Tessa? Sam se boji, da bo nekega dne – tako kot zadnji dinozaver – ostal čisto sam, brez svojih bližnjih, saj je najmlajši v družini. Kaj počne, da bi se pripravil na to? Kako imenuje te vaje oziroma trening? *Trening samote.* Kje jih

preživlja?

Se vam zdi pomembno, da smo kdaj pa kdaj sami, brez družbe ostalih ljudi, pa tudi brez pametnih telefonov in tablic? Se vam zdi, da v tišini lažje slišimo svoje misli? Greste kdaj sami na sprehod? O čem razmišljate med hojo? Si kdaj poskušate predstavljati, kako bi bilo, če bi vaši bližnji umrli? Se tega bojite?

Samovi prijateljski Tessi se treningi samote ne zdijo preveč pametna odločitev; kateri lik v filmu pa mu dokončno odpre oči, da to ni pravi način? Se spomnite prizora, ko starec Hille Samu razlaga svoj pogled na minevanje in smrt? Hille pravi, da nekateri ljudje varčujejo denar, spet drugi zbirajo znamke, kaj pa zbira on? *Spomine*. Kaj se ob Hillovih besedah posveti Samu, zakaj teče k Tessi? *Da sta Tessa in njen oče zamudila že enajst let skupnih spominov in ne smeta zamuditi niti trenutka več, zato mora Tessa povedati Hugu, da je njen biološki oče.*

prijatelje si izberemo, družine pa ne, ali pač?

Sam preživlja počitnice s svojo družino: staršema in tri leta starejšim bratom Jorrom. Kakšna se vam zdi njegova družina? Kakšen je njegov odnos z očetom, kakšen z mamo, bratom?

Kakšna pa je Tessina družina? Ali veste, kako se reče družini, v kateri otrok živi le z enim od staršev? Kaj odgovori Tessa, ko jo Sam na začetku filma vpraša, kaj počne njen oče? *Pravi, da je njen oče umrl ob izbruhu vulkana.* Kakšna pa je resnica? Zakaj si Tessa, kot kasneje pojasni Samu, izmišljuje takšne odgovore? Ali bi po vašem mnenju mama Tessi morala povedati, kdo je njen oče? Kaj pa Tessin oče, ima po vašem mnenju pravico izvedeti, da ima hčerko? Bi mu Tessina mama morala to povedati že ob nosečnosti oziroma Tessinem rojstvu? Kateri lik v filmu večkrat poudari, da ima Hugo pravico vedeti, da je oče? *Sam.*

Tessa se odloči, da bo vzela stvari v svoje roke, detektivsko poišče očeta in ga zvabi na otok. Ali mu takoj pove, da je njegova hčerka? Zakaj ne? *Tessa pravi, da bo povedala Hugu, da je njen oče, ko ga bo bolje spoznala in bo videla, ali ji je všeč.*

Ste se že kdaj spraševali, kakšne starše bi si želeli, če bi jih lahko sami izbrali? Katere lastnosti bi želeli, da bi imeli? Kakšen pa se zdi Samu njegov oče, ko si predstavlja, da ga prvič vidi?

tipični »moški« problemi in »žensko« opravičevanje

Tessina mama Ida zelo jasno in neposredno izraža svoja stališča. Se morda spomnite, kaj reče čisto na začetku filma pred zdravniško ambulanto, ko Sama skrbi, da bo njegov brat umrl od bolečin? *Pravi, da je to tipičen moški problem.* To frazo kasneje ponovi tudi njena hčerka Tessa; se morda spomnite ob kateri priložnosti? *Ko pojasni Samu, za kakšno »boleznijo« boleha Sill, lastnik lokalne izposojevalnice koles, ki je zaljubljen v Ido.* Ob drugi priložnosti Tessa reče, da se ona nikoli ne opraviči. Kako utemelji to svoje ravnanje? *Pravi, da njena mama meni, da se ženske prepogosto opravičujejo in da so preveč ponižne.*

Kakšno pa je vaše mnenje, bi se Tessa morala opravičiti Samu, ker ga je pustila na sipinah? Je

sklicevanje na »ženske pravice« v tem primeru zgolj izgovor? Pa vendarle, se vam zdi, da se dekleta vzgaja drugače kot dečke oziroma se od njih pričakuje drugačno obnašanje? Ali se vam zdi, da se od fantov še vedno pričakuje, da so pogumni, dekleta pa pridna oz. ubogljiva? Ste kdaj doživeli, da je bilo enako vedenje dečka sprejeto ali celo pohvaljeno, pri dekletu pa je bilo označeno kot neprimerno?

ali smo le kopije svojih staršev?

Na začetku filma vidimo, da sta Tessin in Idin pogled na svet zelo podobna; kasneje pa se Tessa v zelo pomembni stvari ne strinja s svojo mamo – v kateri? *Mama meni, da Tessa ne potrebuje očeta, Tessa pa se odloči, da si želi izvedeti, kdo je, in ga spoznati.* Se vam zdi prav, da Tessa naveže stik z očetom, ne da bi povedala mami?

Vas vaši starši vprašajo za mnenje o pomembnih stvareh? Vam dovolijo, da imate lastno mnenje, ali so morda užaljeni, če se vaše mnenje razlikuje od njihovega? Na naša mnenja ne vpliva le družina, ampak tudi vrstniki, okolje, v katerem živimo, (družabni) mediji, šola ... Kdo oz. kaj pa najmočneje vpliva na vas?

je prav, da moški vodijo (pri plesu)?

Ko se Tessa in Sam spoznata, ga Tessa prosi, če bi bil njen soplesalec in bi se skupaj učila salso. Plesni učitelj v videu, ki ga skupaj gledata na prenosnem računalniku, poudari, da je pomembno, da fantje vodijo. Tessa tega navodila ne upošteva, čemur Sam sprva ugovarja. Kakšno je vaše mnenje o delitvi vlog glede na spol na splošno, ne le pri plesu? Ali veste, kako se reče taki delitvi? *Spolne vloge oz. s tujko gender roles.* Lahko navedete kakšen primer spolnih vlog v družini, pa tudi v družbi? Se spomnite kakšnega prizora v filmu, ki odstopa od tovrstnih stereotipov? Se vam zdi pomembno, da filmi pokažejo tudi očeta, ki kuha za vso družino, in dekleta, ki prevažata na prtljažniku kolesa dečka, ki drži v rokah šopek rož?

Kako se imenuje družbeno gibanje, ki nasprotuje tovrstnim delitvam? Za katero junakinjo v filmu bi rekli, da je feministka, zakaj? *Tessina mama Ida*. Kakšno je vaše mnenje o feminizmu? Se vam zdi, da se feminizem zavzema za to, da bi bile ženske »glavne« ali enakovredne?

Kakšen se vam zdi odnos med Samom in Tesso? Sta enakovredna, ali je sprva kateri od njiju »glavni«? Se vam zdi pri prijateljstvu enakovrednost pomembna? Kaj pa v ljubezenskem oziroma partnerskem odnosu? Kaj starejši brat Jorre svetuje Samu, kako naj se obnaša do deklet? Ali kasneje ravna v skladu s svojim nasvetom? Kako pa se Sill, lastnik izposojevalnice koles, obnaša do Ide, v katero je (skrivaj) zaljubljen? Je po vašem mnenju lahko dekle oziroma ženska tista, ki naredi prvi (ljubezenski) korak?

skrivnost ali resnica?

Tessina mama ne ve, da je hčerka odkrila, kdo je njen oče, in ga pod pretvezo zvabila na otok. Tudi Sam sprva ne ve, kdo je Hugo, in zakaj se Tessa toliko trudi okoli njega, za povrhu pa še pričakuje, da ji bo pri tem pomagal. Samovi starši ne vedo niti za sinove treninge samote niti za Tessin načrt, pri katerem ji Sam pomaga. Iz teh skrivnosti izvirajo številni nesporazumi, ki poganjajo film.

Večina med nami je že kdaj v življenju imela skrivnost. Ste jo čutili kot breme in vir nesporazumov?

Zakaj se Tessa slednjič odloči, da Hugu ne bo razkrila svoje velike skrivnosti, čeprav se zbližata in sta si všeč? *Ker na sejmu reče, da je vesel, da nima otrok*. Kakšno čustvo botruje tej njeni odločitvi? *Strah pred zavrnitvijo; boji se, da je oče ne bi želel za hčerko*. Kako pa se

njena čustva kažejo navzven? *Kot mešanica žalosti in jeze – Tessa na sejmu joka, zatem pa Samu grozi, da ga bo ubila, če bo povedal Hugu.* Ali tudi vi kdaj skrivate resnična čustva, ker se bojite, da bi bili prizadeti? Kaj je po vašem mnenju nasprotje strahu? *Pogum. Tudi zaupanje.* Je treba, kadar gre za tako pomembne stvari, tudi tvegati?

Sam se odloči, da bo povedal Hugu, da je Tessa njegova hčerka, čeprav mu ona to izrecno prepove. Se vam zdi prav, da ravna proti njeni volji? Mislite, da se imamo pravico vmešavati v življenja drugih ljudi? Kako se film konča? Bi se strinjali, da resnica osvobodi in poveže vse filmske junake?

prvoosebna pripoved

Sam ni le eden od glavnih junakov filma, ampak obenem v njem nastopa tudi kot prvoosebni pripovedovalec, ki nam (za nazaj) pripoveduje zgodbo o najbolj nenavadnem tednu v svojem življenju. Takšno pripovedovanje je v knjigah, sploh v knjigah za mladostnike, pogosto, v filmih pa se redkeje pojavlja. Zakaj mislite, da je tako? *V knjigah je opisovanje, o čem literarni liki razmišljajo, zelo običajno, filmi pa se trudijo predstaviti in označiti (karakterizirati) like prek njihovih dejanj in dialogov.* Vendar pa v tem filmu junakova razmišljanja le slišimo, čeprav jih ne izgovarja neposredno. V slovenščini bi temu rekli »glas pripovedovalca«, s tujko pa »voice over«. Zakaj je po vašem mnenju v tem filmu tako? *Sam veliko razmišlja sam pri sebi, čemur se reče notranji monolog. Gledalci bi težko izvedeli, kaj se mu pleče po glavi, če nam ne bi tega sam povedal (prvoosebna pripoved). A tega nam ne pove naravnost, ampak le »slišimo« njegove misli (glas pripovedovalca).*

zgovorne podobe

Raje kot da bi razlagal, film govori prek podob. Včasih se kakšen motiv ponavlja in postane nekakšna rdeča nit filma. Se spomnite kakšnega motiva, ki se v filmu večkrat ponavlja? Ali

lahko naštejete tri primere Tessine in Samove vožnje s kolesom; po čem se razlikujejo med seboj in kaj je s tem režiser želel sporočiti? *Sprva Tessa prevaža Sama na kolesu in ga zatem samega pusti na sipinah. Tessa kot domačinka bolje pozna kraj – je tista, ki daje pobudo. Sam je odvisen od nje, ona ga do neke mere izkorišča. Sam in Tessa se peljeta vsak na svojem kolesu, drvita drug za drugim in se nato vozita vzporedno – radostno, prijateljsko, enakovredno vzdušje. Tessa in Sam se brez besed razideta na križišču ter odpeljeta vsak v svojo smer – sprla sta se.*

Mnogi elementi, ki se pojavljajo v filmih, niso tam le po naključju, ampak pogosto v zgodbo prinašajo dodatne pomene, poudarke in metafore. Ste tudi vi opazili kakega? Na primer: v filmu **Nenavaden teden s Tesso** se nekajkrat mimogrede, brez dodatnih pojasnil, pojavi želva, ki jo imata Tessa in njena mama za domačo žival. V knjigi, po kateri je nastal film, pa imata junaka mačko. Zakaj se je režiser raje odločil za želvo? *Sama bi rekla, da je želva je posebna domača žival, kot sta posebni tudi njeni lastnici. S tem je obenem poudarjeno, da živita ob morju. Za želvo je značilno, da dolgo živi, smrt oziroma minevanje pa je ena od pomembnih tem filma.*

filmski jezik

Film pa ne pripoveduje le s pomočjo podob, ampak tudi barv oziroma barvne lestvice, zvokov, glasbe ipd. Kadar ima Sam svoj trening samote, gre na sipine ob morje. Ti kadri so zelo lepi, estetski. Se morda spomnite, katere barve prevladujejo? Kako vplivajo na gledalca? Ali veste, kako se imenuje poklic, ki skrbi za filmsko sliko? *Direktor fotografije (gre za neposredno slovenjenje angleške »director of photography«, katere natančnejši prevod bi bil »režiser fotografije«).* Ta tesno sodeluje s snemalci (snemalci upravljajo kamere, snemajo), osvetljevalci (skrbijo za luč in osvetlitev), pa tudi tehniki, ki skrbijo za premike kamere, npr. na tračnicah, žerjavu ... Vsi ti delavci ustvarjajo sliko, za katero je odgovoren direktor fotografije. Direktorja fotografije (in druge sodelavce) pa usmerja režiser.

Če imate možnost, si ponovno oglejte posamezne kadre in se pogovarjajte o tem, katera barvna lestvica je uporabljena, kakšna je kompozicija, kakšna je perspektiva ter v kakšnem odnosu so naštetni elementi z vsebino filma.

Se vam zdi, da je v prizorih, v katerih je Sam sam ob obali, tudi ritem pripovedi drugačen? Kakšen? Kaj pa zvok? *V teh prizorih ni filmske glasbe, prevladuje tišina, z izjemo realnih zvokov narave: pljuskanja morja, vetra, oglašanja galebov ipd.* Kako se reče osebi, ki skrbi za zvok v filmu? *Oblikovalec zvoka.*

Tišina in samotnost teh prizorov še bolj prideta do izraza, kadar jim sledijo glasni in »nagneteni« prizori. Se spomnite kakšnega takšnega primera? *Po prvem treningu samote gre Sam z mamo v pristanišče čakati trajekt, s katerim se vračata brat in oče.*

Ali veste, kako se imenuje filmski postopek, s pomočjo katerega posamične dele/kadre sestavimo v smiselno, prepričljivo celoto? *Filmska montaža.* Kakšna pa je glasba v filmu? Zakaj? Kakšno razpoloženje ustvari?

karakterizacija filmskih likov

Pisatelji v knjigah bolj ali manj natančno opišejo glavne like, a vedno ostane nekaj prostora za našo domišljijo. Se vam zdi pomembno, kako je videti igralec, ki igra določen lik? Ali veste, kako se z angleško tujko reče izboru igralcev za določeno vlogo? *Casting.* Kako pa se reče preizkusu igralca, na katerem se odloča, ali je primeren za določeno vlogo? *Avdicija.* Se vam zdita Sam in Tessa prepričljiva v svojih vlogah?

Film ima na razpolago še druga sredstva, da nam predstavi določen lik. Se vam zdi, da nam o tem, kakšen je določen lik, govori tudi njegova obleka? Kako bi opisal slog Sama in Tesse? Kako pa se med seboj razlikujeta način oblačenja Tessine mame Ide in Samove mame? Zakaj misliš, da je tako? Kaj pa Huga in Samovega očeta? In kako se oblači starec Hille? Kako se

imenuje poklic, ki skrbi za oblačila igralcev v filmu? *Kostumograf.*

Veliko o tem, kakšni so liki, kakšen je njihov življenjski slog, pa tudi socialni status, nam pove njihovo bivališče. V kakšni hiši živita Tessa in njena mama? Kakšna pa je počitniška hiša, v kateri prebiva Sam z družino? V kakšni hiši živi starec Hille? Kako se imenuje poklic, ki skrbi za urejenost prostorov v filmu? *Scenograf.*

Se vam zdi, da je eden od načinov, na katerega se lahko izrazite, tudi vaša soba? Vam starši dovolijo, da si jo urejate po svoje?

iz knjige v film

Film **Nenavaden teden s Tesso** je posnet po istoimenskem romanu Anne Woltz, ki je preveden tudi v slovenščino. Preberite knjigo in jo primerjate s filmom. Ste si glavna junaka drugače predstavljali, ko ste brali knjigo? Kako? Se morda kateri od stranskih likov v filmu pomembno razlikuje od tistega v knjigi, na kakšen način? Vam je bila bolj všeč knjiga ali film? Zakaj? Navedite še kakšen primer knjige, ki ste jo brali in po kateri je bil kasneje posnet film ali televizijska nadaljevanka.